

get paa Hæren. Det finder jeg mig opfordret til at sige dem for mit Vedkommende, at, hvad de vedtage med Hensyn til Flaaden, det maa ikke forstyrre vore Forventninger om at faae en Hærevision, der militært er bedre end den nuværende, og som forhaabentlig ikke uafølgelig letter den personlige Udelse for en stor Del af den værnepligtige Befolkning. Det øver ikke den ringeste Indskyldelse paa mig; Thinget kan idag stille sig, hvorledes det vil med Hensyn til Flaaden, jeg lader mig ikke i fjerneste Henseende finantzielt eller paa anden Maade binde i Henseende til den Afgjørelse for Hærens Vedkommende, som man i og for sig kan faae. Naar man siger, at, idet man har stillet et Forslag om Sammentobling af disse to Love, er dette Forslag det gamle, saa siger jeg, at i Formen er det det gamle, men i Realiteten er det noget ganske Andet. For det Første stemmer det virkelig ikke med de Herrers Stilling og med den Skerlighed, de udtalte til Flaaden, at sige: Ja, Du skal leve, hvis noget Andet kan dø, hvis vi kunne faae Magten over noget Andet, skal Du leve, men ellers ikke. Ville de Herrer som sagt gjøre Noget her, saa gjøre de det fuldt ud. Sagen er, at denne Sammentobling af to Lovforslag nyttir ikke i det Dieblit, de have givet Alt, hvad de have i Sindet at give; det kunne de ikke trykke ned igjen, eller tage det tilbage; de have taget dette første Stadium, og de kunne ikke gjøre det om, det nyttir dem ikke Noget, og som sagt, Positionen for deres Modstandere med Hensyn til Hærløven er stærkere endda; jeg skal altsaa se paa denne Sammentoblingsparagraf og for mit personlige Vedkommende affolde mig fra at deltage i dette. Men den Skerlighed, der lokker og henger gyldne Frugter op for Marineministeren, som saa, naar han griber efter dem, springe i Beiret med Gyrenen, uden at han bliver mættet endda, tror jeg ikke er hensigtsmæssigt. Saa maa man hellere give ham et lidt tarveligere Maaltid og sige: Foreløbig kun dette. Nei, Sammentoblingsparagrafen havde før Betydning, for det Første, fordi det oftest var en og samme Minister for begge Værn, for det Andet, fordi vi ikke gave Alt til Marinen under disse Afstemninger, som vi ved en fælles Overveielse af Forsvaret her og der kom til at give; og derfor var det rigtigt at have dette til en fortsat samlet Overveielse paa de forskjellige Sider. Men naar de have givet Alt, hvad man med Rimelighed kan vente fra nogen Side, Alt, hvad der kan forlanges, saa er der Intet at bie efter, saa have de leveret det fra dem. Det er en meget væsentlig Forskjel, og jeg vilde have været med til denne Sammentoblingsparagraf, naar det paa samme befindige Maade var taget faaledes, at vi ved en Afgjørelse til Slutning kunde file her og der, og, naar de forskjellige Anskuelser vare komne frem baade fra Hær og Flaade, fra det samlede Forsvar, saa kunde

have viist Imødekommen noget paa et Sted og noget paa et andet, og derved have naaet at komme overens. I saa Tilfælde var altsaa en fælles Overveielse nødvendig. Men naar det ikke er Tilfældet, naar der ikke er Mere at give efter og ordne paa, er det temmelig overflødigt. Nu siger jeg altsaa til de Herrer: hvorledes tro de, at de for de 7 eller 7½ Million, som de tilbød, ville faae Krigsbestyrelsen til at tro, at dermed er Hærens Interesser sikrede, Hæren, som har 9 Gange saa mange Værnepligtige som Flaaden, naar de ville give ca. 5 Millioner til Flaaden. Nu siges der: Ja, det er det Samme, som de Herrer altid have villet. Da jeg ved 1ste Behandling af Hærløven hørte, at dette „forholdsvis større Bægt paa Flaaden end hidtil“ blev gjort om til: „Hovedvægten paa Flaaden“, og „Sjælland som Danmarks naturlige Fæstning“ blev gjort om til: „Forsvar om Sjælland og ikke paa Sjælland“, saa tænkte jeg: Hvad ville vel disse Fortolkninger af vår tidligere Stilling komme til at koste Staten? Naar vi have sagt: „Koncentrering paa en enkelt Landsdel“, er det nu blevet Koncentrering ikke paa, men uden om. Jeg vil dertil sige, at man er ingenlunde nødt til at lægge Hovedvægten paa Flaaden derfor. Der er kun en finantziel Gradforskjel imellem os. Der lægges ogsaa fra vor Side en „forholdsvis større Bægt paa Flaaden“; men jeg tror, at vi fra vor Standpunkt allerede ere gaaede saa finantzielt høit, som det vel er forhaaligt med særlig Skerlighed til Marinen, men ogsaa med Interesse for begge Forsvarets Led i det Hele. Finantzielt set kan der maasse lægges Lidt til paa den ene Side, og maasse Hærens Lidt af paa den anden Side. Jeg havde nu troet, at det gamle Flertal i den Henseende paa et større Punkt af disse Forhandlinger kunde have maadtes enigt her i Thinget. Vi stillede til Marineministerens Overveielse omtrent de samme Forslag — dog maasse lidt velvilligere — som Folkethinget vedtog sidst, se Folkethingstidenden for 1875—76, Tillæg C. Sp. 199; men da vi havde haat den ærede Marineminister til en Samtale, saa indrømmer jeg, at vi i mange Punkter, i flere Punkter, hvor jeg var noget betæntelig, gif ikke lidt videre, ja, langt ud over, hvad vi nogeninde ved Flaadeløvens Behandling ere gaaede til; men jeg og mine Venner strakte os saa vidt som muligt, fordi vi fandt det ønskeligt, om vi kunde følges ad, og med Hensyn til Udrustningen havde vi endnu dengang den gamle Paragraf, som Folkethinget sidst vedtog, nemlig § 12 i det paagjældende Forslag, som jeg maasse maa oplæse: „For at tilveiebringe den i § 7 fastsatte Udbanelse foretages aarlige Udrustninger af Krigsskibe efter den Plan, der er lagt til Grund for den aarlige Bevilling.“ Bludselig springe vi 200,000 Kr. op om Været, hvilket repræsenterer en Kapital af 5 Millioner Kr. Et saadant Spring kunde vi med saa kort Frist i alt Fald ikke gjøre paa dette